

Nederland of de Europese Unie?

VSO vervolgonderwijs (versie A), VO (versie B),

Mbo entree en 2 (versie A) + mbo 3 en 4 (versie B)

Korte omschrijving

Leerlingen/studenten geven van verschillende stellingen aan op welk niveau de beslissing daarover wordt genomen: in Nederland of in de EU.

Je kunt hier een afvalrace van maken, waarbij de leerlingen/studenten die een fout antwoord hebben gegeven moeten gaan zitten.

Leerdoel

Leerlingen/studenten leren welke beslissingen door de EU genomen worden en welke niet. Hierdoor zien ze in dat ze misschien meer (of minder) met de EU te maken hebben dan ze misschien dachten.

Duur

10 -15 minuten

Benodigheden

- Voor iedere deelnemer een oranje/blauwe kaart
- PowerPoint Nederland of de Europese Unie (A of B)

Stappenplan

1. Zorg dat iedereen staat en een oranje/blauwe kaart heeft.

Als je van de vragen een afvalrace wilt maken, laat je alle leerlingen/studenten staan. Je legt dan uit dat ze moeten gaan zitten als ze een vraag fout hadden, tot er één persoon over is. Maak zelf de afweging of je een afvalrace wilt doen of niet. Het spelelement kan de betrokkenheid van de leerlingen/studenten vergroten, maar als leerlingen/studenten erg onzeker zijn over wat zij weten en kunnen kan het verstandig zijn om geen afvalrace te doen.

ProDemos

2. Lees de eerste stelling voor. Wordt dit besluit genomen door de Europese Unie? Dan steken de leerlingen/studenten de blauwe kant omhoog. Wordt dit besluit genomen door Nederland? Dan steken ze de oranje kant omhoog.

3. Toon door eenmaal te klikken wat het juiste antwoord is. Controleer wie het antwoord verkeerd hebben. Deze leerlingen/studenten moeten gaan zitten. Herhaal stap 1 en 2 met de rest van de stellingen.

4. Als je een afvalrace doet en meer dan 1 deelnemer overblijft na het behandelen van alle meerkeuzevragen, stel dan de open vraag: in hoeveel EU-landen kun je met euro betalen? Het antwoord is 19.¹
5. Kijk of er voldoende aandacht is om kort op deze quiz te reflecteren. Dit reflecteren hoeft dus niet per se! Wat is de leerlingen/studenten opgevallen? Over welke beleidsterreinen gaat de EU eigenlijk altijd? En waarover niet? Dit is niet altijd eenvoudig te herkennen, maar je zou grofweg een onderscheid kunnen maken. Op gebieden als economie, handel, concurrentie en landbouw beslist eigenlijk altijd de EU. Op gebieden als milieu, justitie en dierenwelzijn werken we steeds meer samen, maar mogen landen vaak ook nog wel zelf beslissen. Bij andere onderwerpen beslist Nederland vaak zelf, bijvoorbeeld leger, uitkeringen, volksgezondheid en scholing.

Tips

- Soms wordt de eerste vraag door alle leerlingen/studenten fout beantwoord. Begin dan gewoon bij de tweede vraag opnieuw.

¹ De eurozone bestaat uit de 19 EU-lidstaten die de euro hebben ingevoerd als wettig betaalmiddel (juli 2022). Ook enkele ministaten en overzeese gebieden hebben de euro als wettig betaalmiddel, zoals Vaticaanstad. Deze zijn hier niet meegeteld, omdat de vraag luidt in hoeveel **EU-landen** je met de euro kunt betalen.

Stellingen NL of EU?

1. Je mag make-up, crème en haarlak niet testen op dieren.

Juiste antwoord: EU. Sommige voorschriften voor dierenwelzijn zijn Europees geregeld. Sinds 2009 is het verboden om dierproeven te gebruiken voor cosmeticaproducten.

2. Er mogen meer koopzondagen komen.

Juiste antwoord: NL. We hebben in de wet geregeld dat gemeenten dit zelf kunnen bepalen.

3. Een asielzoeker die in Frankrijk asiel heeft aangevraagd, mag dat daarna niet meer in Nederland doen.

Juiste antwoord: EU. Binnen de EU mag maar één keer asiel worden aangevraagd.

4. Sproeien met bestrijdingsmiddelen in de buurt van scholen is verboden.

Juiste antwoord: EU. Het is trouwens ook verboden om vanuit een vliegtuig bestrijdingsmiddelen te verspreiden. Een belangrijk deel van de Nederlandse milieuwetgeving wordt bepaald door Europese milieurichtlijnen. Een Europese aanpak van milieuproblemen ligt voor de hand, omdat veel van die problemen grensoverschrijdend zijn. Het is ook in het belang van een vrije en eerlijke concurrentie. Als in één land veel strengere milieueisen zouden gelden dan in andere lidstaten, zouden bedrijven in het 'strengere' land benadeeld worden ten opzichte van concurrenten in het buitenland.

5. Mobiel bellen in een ander EU-land is net zo goedkoop als wanneer je binnen Nederland belt.

Juiste antwoord: EU. Iedereen in de Europese Unie kan sinds juni 2017 mobiel bellen en internetten in het buitenland zonder extra roamingkosten. Telecomaانبieders mogen van de Europese Unie geen extra kosten meer in rekening brengen aan mensen uit een ander EU-land.

6. Mensen met weinig geld kunnen huursubsidie krijgen.

Juiste antwoord: NL. Elk land mag zelf bepalen of het extra geld geeft aan mensen die arm, ziek of oud zijn.

7. De Nederlandse politie mag in databanken van buurlanden zoeken naar bepaalde gegevens, zoals vingerafdrukken.

Juiste antwoord: EU. Binnen de EU wordt veel samengewerkt om misdaad te bestrijden. Deze afspraak over uitwisseling van gegevens is daar een voorbeeld van.

8. Zoet- en kleurstoffen in babyvoeding zijn verboden.

Juiste antwoord: EU. Voedselwetten zijn Europees bepaald. Op elk product moet een etiket zitten met daarop de ingrediënten. Je ziet vaak E-nummers op een etiket staan. Dit zijn codes die door de EU zijn opgesteld voor toevoegingen als kleurstoffen en smaakstoffen.

9. Alleen bij B: Hoeveel stikstof Nederland mag uitstoten

Juist antwoord: EU. Er zijn afspraken gemaakt met andere landen in Europa over hoeveel stikstof een land mag uitstoten.²

² In 1991 verscheen de Europese Nitraatrichtlijn. In 2001 werden in de Europese Unie nationale emissieplafonds ingesteld. Beide maatregelen waren bedoeld om de stikstofproblematiek aan te pakken. Volgens Europese normen mag er gemiddeld over een jaar niet meer dan 40 µg/m³ NO² in de buitenlucht aanwezig zijn, met het oog op de gezondheid van mensen.

10. Overdag mag je maximaal 100 rijden.

Juiste antwoord: NL. De maximumsnelheid op wegen wordt nationaal geregeld. Dit is een van de stikstofplannen.

11. Alleen bij B: Er mag minder eiwit in veevoer zitten.

Juiste antwoord: NL. Het aanpassen van veevoer kan de stikstofuitstoot verminderen. Dat kan door het ruwe eiwitgehalte in veevoer te verlagen.³ Dit is dus een van de maatregelen van het kabinet om de stikstofuitstoot te verminderen.

12. Als je vlucht een langdurige vertraging heeft, heb je recht op een vergoeding.

Juiste antwoord: EU. De Europese verordening *Luchtreizigers* waarborgt de rechten van luchtreizigers die van of naar een EU-lidstaat vliegen. Als de vlucht wordt geannuleerd of een langdurige vertraging heeft, hebben zij een EU-recht op vergoeding door de luchtvaartmaatschappij, tenzij het vliegtuig niet op tijd kon aankomen wegens buitengewone omstandigheden (bijv. een storm).

³ <https://www.aanpakstikstof.nl/maatregelen/landbouw/verlagen-ruw-eiwitgehalte-veevoer>